

ת"פ 13312/12/22 - מדינת ישראל נגד מג'ד בקראוי

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 13312-12-22 מדינת ישראל נ' בקראוי(עציר)

כבוד השופט גיל קרובום
המאשימה מדינת ישראל
נגד
הנאשם מג'ד בקראוי (עציר)

בפני:
בעיני:

גזר דין

כללי

1. הנאשם הודה והורשע במסגרת הסדר טיעון בכתב אישום מתוקן בעבירות נשק (החזקה, נשיאה והובלה) - עבירה לפי סעיפים 144(א) רישא וסיפא + 144(ב) רישא וסיפא לחוק העונשין.

2. הסדר הטעון מתייחס לתיקון כתב האישום ואינו כולל הסכמות לעניין העונש שיוטל על הנאשם.

עובדות כתב האישום המתוקן

3. בתאריך 24.11.22 בשעת ערב נסע הנאשם ברכב ביישוב עראבה כשהוא מחזיק, נושא ומוביל, בלא רשות על פי דין בכלי נשק דמוי תת מקלע מאולתר, זאת יחד עם מחסנית ריקה ו-5 כדורים בקוטר 9 מ"מ, כשכל אלה בתוך שקית קרטון שהונחה על רצפת מושב הנוסע שליד הנהג.

עיקרי טיעוני המאשימה לעונש

4. המאשימה בטיעוניה הדגישה את חומרת העבירות בהן הורשע הנאשם, תוך מתן דגש על תופעת האלימות באמצעות נשק, והצורך להחמיר בעבירות נשק, כאשר המטרה היא להגן על שלום הציבור ועל חיי אדם, שכן זמינות הנשק תורמת להגדלת מעגל האלימות ולתוצאות הקשות הנובעות מכך. המאשימה ציינה כי מדובר במכת מדינה, שיש להוקיעה מהשורש, כאשר המחוקק עצמו נרתם לצורך בהחמרה וקבע עונשי מינימום. המאשימה הדגישה את העובדה כי הנאשם נשא נשק מסוג תת מקלע מאולתר, זאת כשהוא נוהג בתוך יישוב בשעת ערב, כאשר מחסנית וכדורים נמצאים בסמוך לכלי הנשק. אשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות, הפנתה להודאתו בעובדות כתב האישום המתוקן, לחיסכון בזמן שיפוטי ולהעדר עבר פלילי. בכל הקשור למדיניות הענישה, הפנתה לפסיקה רלוונטית וטענה למתחם עונש הולם אשר נע בין 2.5 ועד 5 שנות מאסר בפועל בצד ענישה נלווית. לאור כל האמור לעיל, ביקשה למקם את עונשו של הנאשם ברף התחתון של המתחם. עוד ביקשה להטיל על הנאשם מאסר על תנאי וקנס כספיים.

עמוד 1

עיקרי טיעוני הנאשם לעונש

5. ב"כ הנאשם, הפנה לקבלת האחריות, להודאתו המידית של הנאשם, לחיסכון בזמן שיפוטי יקר, להבעת החרטה, לשיתוף הפעולה המלא עם רשויות החוק, להעדר עבר פלילי ולכך שמדובר בהסתבכותו הראשונה של הנאשם בפלילים. עוד הפנה לנסיבותיו האישיות הקשות של הנאשם, בין היתר לעובדה כי הוא בן יחיד המטפל באביו החולה, ולכך שעזר בפרנסת המשפחה באמצעות עבודות מזדמנות. ביקש להתחשב בתקופת המעצר הארוכה בה היה נתון, שכן תנאי מעצר יותר קשים מתנאי מאסר, תקופה אשר חידדה לנאשם את חומרת מעשיו והשלכותיהן. אשר לנסיבות ביצוע העבירות ציין כי הנאשם החזיק את הנשק לדקות בודדות בלבד. בכל הקשור לתיקון 140 לחוק העונשין הדגיש כי עונשי מינימום כוללים גם מאסרים מותנים, ואין חובה שכל התקופה תהיה בדרך של מאסר בפועל. בכל הקשור למדיניות הענישה הפנה לפסיקה רלוונטית וטען למתחם עונש הולם שבין 10-24 חודשי מאסר בפועל. לאור כל האמור לעיל, ביקש למקם את עונשו של הנאשם ברף התחתון של המתחם, ולהימנע מהטלת רכיב של קנס לאור מצבו הכלכלי הקשה של הנאשם.
6. העידה אמו של הנאשם, על העזרה והתמיכה שהנאשם מעניק למשפחה ולאביו, ולכך שהעדרו של הנאשם הפך את חייה לקשים יותר, והגבירה את נזקקות המשפחה לסייע.
7. הנאשם עצמו הצטער על ביצוע העבירות, טען כי הפנים את טעותו, למד את הלקח והוא משתתף בקבוצות טיפול במסגרת בית הכלא. ציין כי הוא מפרנס את משפחתו מגיל צעיר והפנה למצבו הרפואי הקשה של אביו. ביקש לפתוח דף חדש, לחזור למשפחתו ולאביו ולנהל אורח חיים נורמטיבי.

דין

קביעת מתחם העונש ההולם

8. פרק ו' סימן א' 1 לחוק העונשין דן בהבניית שיפוט הדעת השיפוטי בענישה (סעיפים 40א-טו) וקובע בין היתר, כי העיקרון המנחה בגזירת הדין הינו עקרון ההלימה, קרי קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת האשמה של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטלים עליו (ס' 40 א). ראשון השיקולים הוא הלימה ואחריו שיקום, הגנה על שלום הציבור, הרתעה אישית והרתעת הרבים. בשלב ראשון יש לקבוע את מתחם העונש ההולם, אשר נגזר מחומרת העבירה ונסיבות ביצועה, הערך החברתי עליו יש להגן, מידת הפגיעה בערך זה, ומדיניות הענישה הנהוגה ביחס לאותה עבירה.

הערכים החברתיים עליהם יש להגן

9. הערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה מביצוע העבירות נשוא כתב האישום המתוקן הינם הצורך לשמור: על חיי אדם ושלמות הגוף; על שלום הציבור ותחושת בטחונו מפני פגיעות בגוף ונפש, ועל הסדר הציבורי. על ערכים אלה ניתן להגן בעיקר באמצעות פיקוח הדוק של הרשות להנפקת רישיונות להחזקת נשק. נשיאת נשק שלא כדין מחבלת ביכולתה של הרשות לבצע פיקוח ואכיפה כנדרש. בנוסף מי שמחזיק נשק ללא רישיון מסכן את הציבור, מאחר שלא עבר הכשרה מתאימה, ויש להניח כי אינו יודע להשתמש בו בדרך נכונה ובטוחה. למותר לציין, כי לא כל אדם רשאי לשאת נשק, ושיקולי הרשות במתן היתר לנשיאת נשק נועדו להבטיח את שלום הציבור וניתנים במשורה ביחס לאזרחים מן השורה. החוק והפסיקה ייחסו לעבירות בנשק חומרה מיוחדת, נוכח ההשלכות הרות האסון, ופוטנציאל הסיכון הרב הגלום בהן. נפסק, כי זמינותו של נשק חם בעל פוטנציאל להסלמה בעבירות אלימות מסוגים שונים, מחייבת ביטוי עונשי הולם והחמרה ברמת הענישה.

בית המשפט העליון התייחס רבות לחומרתן של עבירות נשק, לכך שהפכו ל"מכת מדינה" ולצורך להחמיר עד מאוד בענישה בעניינן. גם המחוקק התייחס לחומרת עבירות הנשק כשקבע לאחרונה בהוראת שעה עונשי מינימום לעבירות נשק, חוק העונשין (תיקון מס' 140 - הוראת שעה), התשפ"ב-2021, אשר נכנס לתוקף בדצמבר 2021. ר' ע"פ 5813/21 ג' בארין נ' מדינת ישראל שם נאמר בין היתר: **"רבות נכתב על עבירות נשק והתערבות ערכאת הערעור בקביעת העונש ההולם בכלל ובעבירות נשק בפרט. אם קיימת התערבות, היא בדרך כלל נעשית על מנת להחמיר בעונשם של עברייני נשק ולא להקל עמם. לאחרונה, נאמרו על ידי הדברים הבאים במסגרת ע"פ 8320/21 מדינת ישראל נ' בסילה: 'אין צורך להכביר במילים על אודות החומרה הנלווית לעבירות נשק. אין היום חולקין כי עבירות מסוג זה הפכו ל'מכת מדינה' של ממש...מכה זו מצריכה מענה הולם בדמות ענישה מחמירה של הטלת עונשי מאסר משמעותיים. מצויים אנו לעת הזאת במצב חירום של ממש בעניין עבירות נשק, ולא בכדי נתקבל עתה תיקון לחוק העונשין....".** בע"פ 7502/12 כוויס נ' מדינת ישראל (בימ"ש העליון) נקבע בין היתר כי: **"עבירות בנשק לסוגיהן מגלמות בתוכן סיכון ממשי לשלום הציבור ולביטחונו, שכן לא ניתן לדעת להיכן יתגלגלו כלי הנשק המוחזקים שלא דין, ואיזה שימוש יעשה בהם בעתיד".** בע"פ 5833/07 ח'ורי נ' מדינת ישראל (בימ"ש העליון) נקבע כי: **"הניסיון מלמד שנשק אשר מקורו מפוקפק, לאחר שהוא יוצא מידי המחזיק בו, מוצא את דרכו לידיים עברייניות או למפגעים למיניהם, והרי אלה גם אלה כבר הוכיחו כי אין הם מהססים להשתמש בו גם במקומות סואנים, וגם כאשר ברור להם כי עלולים להיפגע מהירי אנשים תמימים שנקלעו לזירה בדרך מקרה....".** עבירות הנשק, הפכו למרבה הצער, ל"מכת מדינה" של ממש: ראו לעניין זה דבריו של כב' הש' ארון ברע"פ 5613/20 אלהוזייל כדלהלן: **"לגופם של דברים, עבירות בנשק הפכו בשנים האחרונות, לתופעה נפוצה בקרב אוכלוסיות שונות בחברה הישראלית, המביאה לעתים מזומנות לפגיעה בחפים מפשע ולאובדן חיי אדם. כתוצאה מכך, בית משפט זה שב וקבע כי מתחייבת החמרה ממשית בענישה על עבירות אלו, על מנת לשדר מסר מרתיע מפני ביצוען....".**

נסיבות ביצוע העבירות

10. נסיבות ביצוע העבירות פורטו במסגרת תיאור עובדות כתב האישום המתוקן. בקביעת חומרת

עבירת הנשק יש להביא בחשבון מספר מרכיבים, ובכללם: סוג הנשק המוחזק שלא כדין, מספר הנשקים, כמות התחמושת ומטרת החזקתו (ראה ע"פ 1530/04 + 1332/04 יצחק רפאל פס ואח' נגד מדינת ישראל (בימ"ש העליון)).

11. הנאשם נסע ברכב ביישוב עראבה כשהוא מחזיק, נושא ומוביל, בלא רשות על פי דין בכלי נשק דמוי תת מקלע מאולתר עם מחסנית ריקה תואמת ו-5 כדורים, אשר הוחזקו על רצפת מושב הנוסע שליד הנהג בתוך שקית קרטון.

12. מתקיימות במקרה זה מספר נסיבות מחמירות.

מדובר בנשק תקיפה מסוג תת מקלע שפוטנציאל הנזק הנשקף ממנו הינו רב וקטלני. הנשק הובל ברכב ביישוב כן שפוטנציאל הפגיעה בתושבי המקום הינו רב. הנאשם הוביל עם הנשק עם מחסנית וכדורים תואמים, וגם אם הנשק לא היה טעון, ניתן היה לבצע ממנו ירי בתוך זמן קצר ביותר.

הנאשם אינו מורשה לנשיאת נשק, לא עבר כל הכשרה מותרת ויש בעצם נשיאתו של הנשק כדי להוות סכנה לציבור ללא קשר למטרות נשיאתו. חלקו של הנאשם בתכנון וביצוע העבירה הינו מרכזי. בנוסף הנאשם היה יכול בנקל להימנע מביצוע העבירה, אך הוא לא עשה כן.

נסיבות ביצוע העבירה לא הובררו אך אין מקום להניח לטובת הנאשם כי מדובר בנסיבות "תמימות". יש לזכור כי גם אם הנאשם עצמו לא תכנן לעשות שימוש בנשק, סופו של דבר הנשק היה מגיע לידיים אחרות והיה נעשה בו שימוש לקידום מטרות עברייניות.

13. מאחר וכתב האישום לא מציין את פרק הזמן אותו החזיק, נשא והוביל הנאשם את הנשק, יש להניח לטובתו כי הוא עשה כן לפרק זמן קצר שלא עלה זמן הנסיעה ברכב, כפי טענת ההגנה.

14. במכלול הנסיבות, אני סבור כי במקרה זה מידת הפגיעה בערכים המוגנים ביחס מצויה ברף הבינוני ומעלה.

מדיניות הענישה והפסיקה הנהוגה

15. בית המשפט העליון עמד לא אחת על חומרתן של עבירות הנשק, המקימות סיכון ממשי וחמור לציבור ויוצרות פוטנציאל להסלמה עבריינית, תוך שהוא חוזר ומבהיר, כי חומרה זו מחייבת ליתן ביטוי עונשי הולם באמצעות הרחקת מבצעי העבירות לתקופת מאסר ממשית לריצוי בפועל. בע"פ 1323/13 חסן נ' מדינת ישראל (בימ"ש העליון) נקבע בין היתר, כי "הסכנה הנשקפת לציבור כתוצאה מעבירות נשק, לצד הממדים שאליהם הגיעו, מחייבים לתת ביטוי הולם וכבד משקל להגנה על הערך החברתי שנפגע כתוצאה מפעילות עבריינית זאת, ולהחמיר את עונשי המאסר המוטלים בגין פעילות עבריינית זאת, בהדרגה". בע"פ 2918/13 דבס נ'

מדינת ישראל (בימ"ש העליון) נקבע כי "המציאות בארץ המתבטאת בזמינותו של נשק חם ורב עוצמה שיש עימו פוטנציאל להסלמת האלימות העבריינית, מחייבת מתן ביטוי עונשי הולם שירתיע באופן ממשי מהחזקת נשק בכלל ומשימוש בו בפרט".

16. בע"פ 3156/11 **זראיעה נ' מדינת ישראל** - הנאשם בעל עבר פלילי שאינו מכביד הורשע על פי הודאתו בעבירות של נשיאת והובלת נשק והסתייעות ברכב לביצוע פשע, בכך שנשא אקדח, מחסנית טעונה וקופסאות עם כדורי אקדח. הוטלו 24 חודשי מאסר לריצוי בפועל. ערעורו לבית המשפט העליון נדחה. בע"פ 5602/22 **מדינת ישראל נ' פלוני** (14.09.22), נאשם שוהה בלתי חוקי נשא אקדח בשטחי ישראל ונמלט משוטר. הנאשם צעיר ללא עבר פלילי, הורשע בעבירות נשיאת נשק, בעבירת הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, ובעבירת כניסה ושהייה בישראל. עונשו של הנאשם הוחמר מ-18 ל-28 חודשי מאסר בפועל, תוך שנקבע כי "מתחם הענישה הרגיל שראוי לקבוע לנאשם בגין נשיאה בלתי חוקית של נשק חם במרחב הציבורי נע בין 30 ל-42 חודשי מאסר בין סורג ובריח". בע"פ 309/22 **מדינת ישראל נ' בידאסה** (10.05.22) הנאשם הורשע בעבירות של החזקת, נשיאת והובלת נשק ביחד עם אחר, כאשר הנאשם והאחר החזיקו, נשאו והובילו את הנשקים ברכב. הנאשם נעדר עבר פלילי. בית המשפט העליון קיבל את ערעור המדינה והחמיר את עונשו של הנאשם מ-19 ל-30 חודשי מאסר בפועל. בע"פ 6021/21 **עלי עבוד נ' מדינת ישראל** (19.12.2021) נדחה ערעורו של נאשם, ללא עבר, שהורשע בנשיאת נשק מסוג M-16 והפרעה לשוטר ונדון למאסר בן 30 חודשים. בע"פ 2033/21 **זועבי נ' מדינת ישראל** (30.8.2021) נאשם בן 51, ללא עבר, חולה טרשת נפוצה נדון בגין נשיאת שני אקדחים על רקע סכסוך פעיל, למאסר בן 24 חודשים. ערעורו של הנאשם נדחה חרף מצבו הרפואי וסולחה שנערכה בין המשפחות. בע"פ 1658/22 **איהאב נח'אש נ' מדינת ישראל** (19.6.2022) נאשם ללא עבר פלילי שהורשע בעבירת נשיאה והובלה של תת מקלע "עוזי" ומחסנית, לטענתו לשם הגנה עצמית ועבר הליך טיפולי, נדון למאסר בן 26 חודשים. ערעור על חומרת העונש נדחה. בע"פ 4303/22 **אמיר אבו גאנם נ' מ. ישראל** על הנאשם בעל עבר פלילי בעבירות נשק שהורשע בעבירה של נשיאת והובלת אקדח ומחסנית ריקה ברכבו נגזרו 31 חודשי מאסר בפועל ומאסר מותנה. ערעור נדחה.

בע"פ 5900/15 **מעוז נ' מדינת ישראל** הנאשם הורשע בעבירות של החזקת נשק, נשיאת נשק וסיוע להחזקת נשק, לאחר שיחד עם אחרים הטמין רובה ומחסנית המכילה כדורים, על מנת שאחרים ישתמשו בהם. בנוסף לכך, יחד עם אחרים נשא הנאשם אקדח ומחסנית, אשר הוטמן על ידו בחורשה. נקבע מתחם עונש הולם הנע בין 20 ל-48 חודשי מאסר. על הנאשם בעל עבר פלילי מכביד, הוטלו 34 חודשי מאסר בפועל. ערעור על חומרת העונש נדחה. בע"פ 6021/21 **עלי עבוד נ' מדינת ישראל** (19.12.2021) נדחה ערעורו של נאשם, ללא עבר, שהורשע בנשיאת נשק מסוג M-16 והפרעה לשוטר ונדון למאסר בן 30 חודשים.

17. המאשימה הפנתה למספר פסקי דין כאשר מתחמי הענישה נעים בין 15 ועד 60 חודשי מאסר בפועל, והעונשים שהוטלו נעים בין 18 ל-42 חודשי מאסר בפועל.

18. ב"כ הנאשם הפנה למספר פסקי דין, כאשר מתחמי הענישה נעים בין 10 ל-38 חודשי מאסר בפועל, והעונשים שהוטלו נעים בין 10 ל-22 חודשי מאסר בפועל.

לסיכום מתחם העונש ההולם

19. העונש המרבי הקבוע בחוק ביחס לעבירה של החזקת נשק הוא 7 שנות מאסר ולא פחות מ- 21 חודשי מאסר (עונש המינימום הקבוע בחוק שאינו יכול להיות כולו על תנאי), והעונש הקבוע לצד עבירת נשיאה והובלת נשק הינו 10 שנות מאסר ולא פחות מ-30 חודשים (עונש המינימום הקבוע בחוק שאינו יכול להיות כולו על תנאי). העונש המרבי הקבוע בצידה של נשיאה והחזקה של אביזר או תחמושת הוא 3 שנות מאסר. עונשי המינימום הקבועים בחוק חלים במקרה זה, ויש בתיקון כדי ללמד על מגמת ההחמרה הכללית ביחס לעבירות נשק, כפי שהדבר בא לידי ביטוי בפסיקה. כאמור, בית המשפט העליון קבע באופן ברור כי ככלל בעבירת נשיאת והובלת נשק מתחם העונש ההולם נע בין 30 ל-42 חודשי מאסר בפועל. ר' ע"פ 5602/22 מ. ישראל פלוני: "כעולה מפסיקתו של בית משפט זה, מתחם הענישה הרגיל שראוי לקבוע לנאשם בגין נשיאה בלתי חוקית של נשק חם במרחב הציבורי נע בין 30 ל-42 חודשי מאסר בין סורג ובריה (לצד עונשים נלווים בדמותם של מאסר-על-תנאי וקנס)".

20. לאחר ששקלתי את חומרת העבירות, נסיבות ביצוען כמפורט לעיל, הערכים החברתיים עליהם יש להגן, מידת הפגיעה בהם והפסיקה הנהוגה, אני סבור כי מתחם העונש ההולם צריך לכלול רכיב של מאסר בפועל שלא יפחת מ- 30 חודשים ולא יעלה על 48 חודשים בצד עונשים נלווים.

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות

21. לקולה אני מביא בחשבון את: קבלת האחריות; הבעת החרטה; ההודאה בכתב האישום המתוקן; החיסכון בזמן שיפוטי; גילו הצעיר של הנאשם; העובדה שהוא נעדר כל עבר פלילי; נסיבותיו האישיות כעולה מטיעוני ההגנה; תקופת המעצר המשמעותית בה הוא היה נתון עד היום (כידוע תנאי המעצר קשים מתנאי מאסר); השלכות המאסר על הנאשם בפרט נוכח העובדה שמדובר במאסרו הראשון, וההשפעה על משפחתו ובעיקר על אמו ועל אביו החולה; ושיתוף הפעולה של הנאשם עם היחידה החוקרת.

22. במכלול הנסיבות, ובהעדר שיקולים לחומרה, אני סבור שנכון לגזור על הנאשם עונש מאסר בפועל ברף התחתון של מתחם העונש ההולם.

23. בכל הקשור לעתירת ההגנה שלא להטיל קנס כספי, אני סבור שאין מקום להיעתר לה לאור חומרת העבירות.

24. לאור כל האמור לעיל, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

אני גוזר על הנאשם מאסר בפועל לתקופה של 30 חודשים בניכוי ימי מעצרו מתאריך 24.11.22 ועד היום.

אני גוזר על הנאשם עונש מאסר על תנאי לתקופה של 10 חודשים והתנאי הוא שלא יעבור בתוך 3 שנים מיום שחרורו ממאסרו, עבירת נשק מסוג פשע ויורשע בגינה.

אני גוזר על הנאשם עונש מאסר על תנאי לתקופה של 6 חודשים והתנאי הוא שלא יעבור בתוך 3 שנים מיום שחרורו ממאסרו, עבירת נשק מסוג עוון ויורשע בגינה.

אני גוזר על הנאשם קנס כספי בסך 8,000 ₪ או 60 ימי מאסר.

הקנס שהוטל על הנאשם ישולם עד ליום 01.01.2024.

תשומת לב הנאשם שיש לשלם את הקנס לחשבון המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה, החל מחלוף 3 ימים מיום מתן גזר הדין וזאת באחת מהדרכים הבאות:

בכרטיס אשראי - באתר המקוון של רשות האכיפה והגבייה, www.eca.gov.il או חפש בגוגל "תשלום גביית קנסות".

מוקד שירות טלפוני בשירות עצמי (מרכז גבייה) - בטלפון *35592 או בטלפון 073-2055000 (ניתן לפנות לנציגים לקבלת מידע במספרים הללו).

במזומן בכל סניף של בנק הדואר - בהצגת תעודת זהות בלבד (אין צורך בשוברי תשלום).

זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, כ"ג תמוז תשפ"ג, 12 יולי 2023, בהעדר

הצדדים.